

**Estonian
Crop Research
Institute**

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Milliseid teadusuuringuid ja sorte vajavad kartulikasvatajad

Mati Koppel

Kartuli uurijad ja uuringud 1999

EPMI

ETF grant

EDVIN NUGIS. Külvialuse mulla füüsikalise seisundi optimeerimine erineva intensiivsusega külvi/kartulimahapaneku -eelsel mullaharimisel. EPMI

JAANUS SIIM. Kartulimasinatate komplekteerimine

Kartuli uurijad ja uuringud 1999

EMVI

LUULE TARTLAN Väetiste ratsionaalne ja keskkonnaohutu kasutamine kartuli viljelemisel tõstmaks kartulikasvatuse tasuvust, toodangu kvaliteeti ja uute kompleksväetiste tootmiseks soovitude väljatöötamiseks

Kartuli uurijad ja uuringud 1999

EBI

SF 0360325s98 Kartuliviiruste seemnetransmissiooni uurimine ja meetodite arendamine viirusresistentse lähtematerjali saamiseks kartuli sordiaretusele ja seemnekasvatusele. Teema täitja: Milvi Agur,

ETF grant AGUR, M. Eestis (JSAI) aretatud kartulisortide viirusresistentsusanalüüs, resistentsusnäitajate sõltuvus koekultuuri tüübist ning selle metabolismi aktiivsusest EPMÜ EBI

ETF grant AAVIKSAAR, A. Transgeensete taimede saamine ja paljundamine Agrobacterium rhizogenesega initiseeritud organkultuuridest (Jaanika Lokk, Andres Õunmaa)

**SF 0140220s98 Taimede transformeerimine ja kasutamine rekombinaatsete valkude ekspresseerimiseks. Teema täitja: Erkki Truve
TTÜ**

Kartuli uurijad ja uuringud 1999

EVIKA

SF 0440195s98 Taimebiotehnoloogia meetodid taimekasvatuses, sordiaretuses ja taime genofondi säilitamisel. Teema täitja: Viive Rosenberg EPMÜ EVIKA

ETF ROSENBERG, V. Somaklonaalse varieeruvuse uurimine ja kasutamine kartuli sordiaretuses EVIKA ja Jõgeva SAI

ETF KOTKAS, K. Kartuli varrepistikutest taimede regenereerumist ja esimese põlvkonna meristeemtaimede produktiivsust mõjutavate tegurite uurimine EVIKA

RUP Taimede geneetiliste ressursside kogumine ja säilitamine (in vitro) meristeemtaimede ja pikaajaliste in vitro säilitamise rakendusuuringud ja viirusnakkuse kontroll –EVIKA ja EBI

Kartuli uurijad ja uuringud 1999

Jõgeva SAI

SIHT 0090062s98 Kartuli ning köögiviljade sordiaretus ja sordiparandus.
Teema täitja: Aide Tsahkna Jõgeva SAI

RUP

Kiduussikindlate suuresaagiliste tööstus- ja toidukartulisortide aretamise ja algseemnekasvatuse osaline toetamine - Jõgeva SAI, Aide Tsahkna

Taimkaitsealase arvutinõuandesüsteemi väljatöötamine EL nõuetega kooskõlla viimiseks.- Jõgeva SAI, EMVI, Jäneda, Taluliit.

Kartuli uurijad ja uuringud 1999

EPMÜ

RUP JUHAN JÕUDU Kartuli koristusjärgse töötlemise ja säilitamise tehnoloogiate võrdlev analüüs selgitamaks võimalusi konkurentsivõime tõstmiseks ja turuvõimaluste paremaks rahuldamiseks.

RUP METSPALU, L. Kartulimardikas (*Leptinotarsa decemlineata* Say Coleoptera) Eestis: levik, arvukus ja bioloogia arvestades kartuli erinevate sortide ja nende kasvutingimustega, tõrje looduslähedaste vahenditega.

Kartuli uurijad 2018

	ETKI	EMÜ PKI	TTÜ	PMK
Geneetiline ressurss	K.Laanemets K.Kotkas A.Ivanova			
Sordiaretus	A.Tsahkna T.Tähtjärv		K. Järve K.Tönismann	
Saak ja kvaliteet	<i>A.Tsahkna</i> <i>T.Tähtjärv</i>	<i>V.Eremeev</i>		
Agrotehnoloogia		V.Eremeev		
Taimkaitse	A.Mäe <i>M.Koppel</i>	E.Paurson K.Loit R.Kiikar E.Kruus B. Puidet M.Hansen		P. van der Sman
Väetamine				
Agrometeoroloogia	T.Saue L.Keppart			
Seemnekasvatus	<i>L.Põllumaa</i>			

Kartuli uuringud 2018

Sordiaretusprogramm

Geneetiliste ressursside arengukava

MAK meetmed (Meede 16.2; Klastrid)

Teadmussiirde pikaajalised programmid

Sordiaretusprogramm 2020+ eesmärgid

Eesti sordiaretusvõimekus on tugev ja arenev, piisaval hulgal on nii tegevaid sordiaretajaid kui ka järelkasvu.

Kaasaegsete tehnoloogiate rakendamisega on sordiaretuse täpsus ja kiirus kasvanud.

Sordiaretuses nähakse ette ja arvestatakse tootja ja tarbija muutuvaid nõudmisi ja vajadusi ning kliimamuutuseid.

Põllumajanduskultuuride liigiline ja sordiline ning põllumajandusmaastike mitmekesisus on suurenenud.

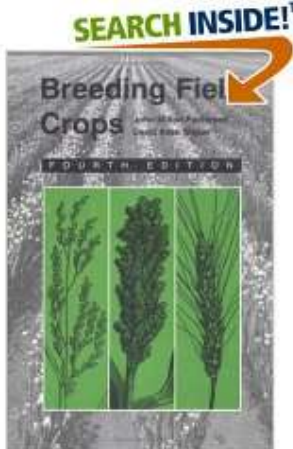
Olemas on sordid mahetootmiseks ja integreeritud taimekaitset (ITK) rakendavaks tootmiseks.

Tehnilise otstarbega kultuuride ja sortide valik on laienenud, arvestades biomajanduse erinevate suundadega.

Uutele sortidele on välja töötatud sordipõhised agrotehnoloogiad.

Eesti sortide kasvatamine on laienenud nii Eestis kui välismaal.

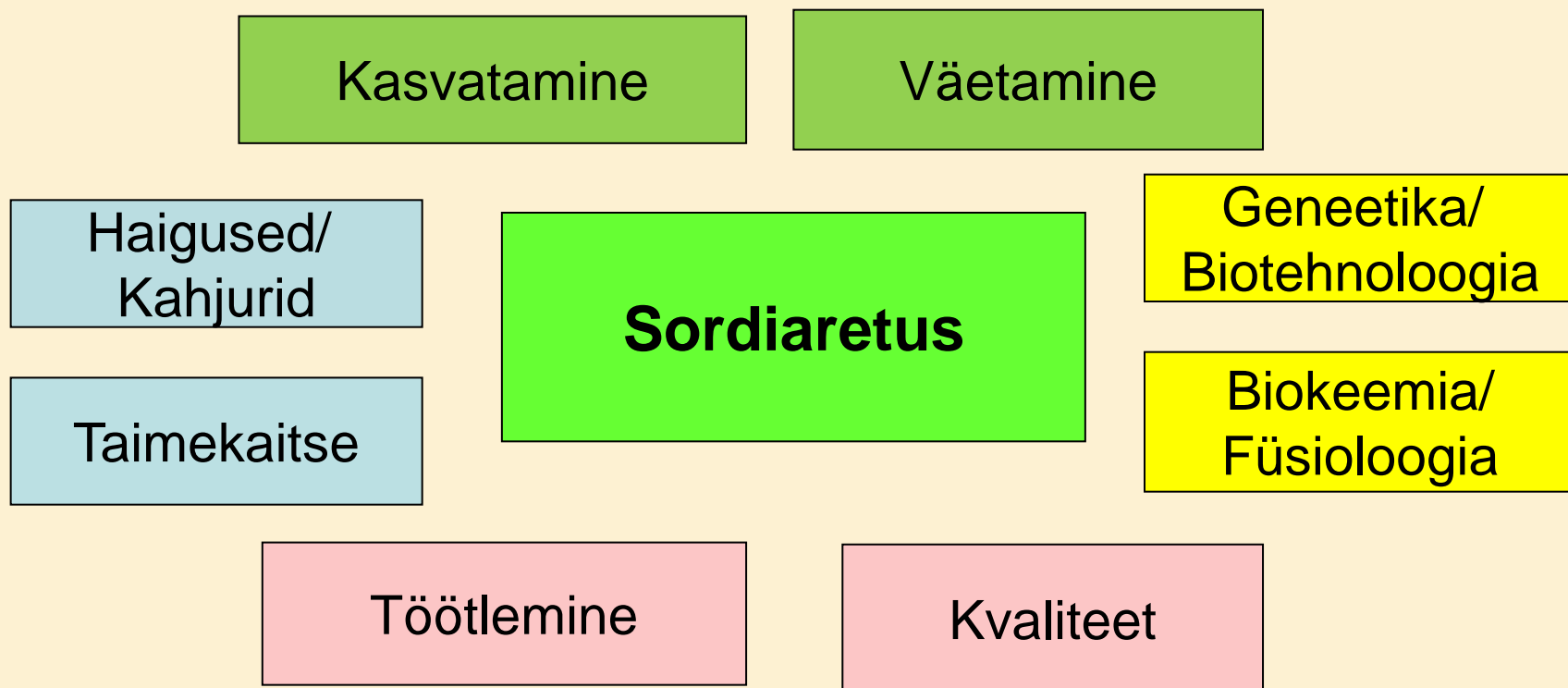
Püsib sortide säilitusaretuse tase ning on olemas toimiv algseemnekasvatus ja haigusvaba paljundusmaterjali tootmine.

Sordiaretaja on multitalent

Breeding Field Crops
J.M.Poehlman, D.A. Sleper

What do I study to become a plant breeder ?
You need to study plants

Sordiaretusprogramm 2020+ eesmärgid

Piisaval hulgal on sordiaretajaid kui ka järelkasvu.

Kaasaegsete tehnoloogiate rakendamisega on sordiaretuse täpsus ja kiirus kasvanud.

Sordiaretuses nähakse ette ja arvestatakse tootja ja tarbija muutuvaid nõudmisi ja vajadusi ning kliimamuutuseid.

Põllumajanduskultuuride liigiline ja sordiline ning põllumajandusmaastike mitmekesisus on suurenenud.

Olemas on sordid mahetootmiseks ja integreeritud taimekaitset (ITK) rakendavaks tootmiseks.

Tehnilise otstarbega kultuuride ja sortide valik on laienenud.

Uutele sortidele on välja töötatud sordipõhised agrotehnoloogiad.

Eesti sortide kasvatamine on laienenud nii Eestis kui välismaal.

Toimiv algseemnekasvatus ja haigusvaba paljundusmaterjali tootmine.

Milliseid sorte vajavad kartulisööjad

Koore värv kollane/ punane

Keedutüüp pudru/ keedu/ salati/ ahju

Varasus varane/ sügisene/ säilitus

Milliseid teadusuuringuid vajavad kartulikasvatajad

1

2

3

4

5

6

7

